

— **Sadna razstava in shod sadjarjev** bo v Celji dne 17., 18. in 19. septembra. Oglasila k razstavi sprejema kmetijska zadruga v Žalcu.

— **Cesarjeva slavnost šolskih otrok v Ljubljani.** Občinski svet ljubljanski je v svoji zadnji seji sklenil, da bodo šolski otroci cesarjevo petdesetletnico slavili dne 3. oktobra. Najprej bo sv. maša v stolni cerkvi, po maši pa obhod z vojaško godbo in defiliranje pred deželnim predsednikom v „Zvezdi“. Po obhodu se zbero otroci v artilerijski jahalnici, kjer naj se po ogovorih župana in obeh okrajnih šolskih nadzornikov otroci pogoste in obdarujejo s podobami in spisi.

— **Šentpeterski podružnici v Ljubljani** prirediti v nedeljo dne 11. septembra popoldne na Ferlinčevem vrtu svečanostno veselico.

— **V Radečah pri Zidanem mostu** priredi prostovoljno gasilno društvo veliko slavnost povodom blagoslovljenja svoje „jubilejske gasilarne 1848—1898 v spomin 50letnega vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I.“. Na predvečer zgal se bo de kres, ter bo med streljanjem in godbo bakljada po trgu. V nedeljo 18. septembra t. l. ob 1/2 11. uri sv. maša. Ob 4. uri popoldne blagoslovljenje društvene jubilejske gasilarne, potem na vrtu gosp. Gmeinerja ob 5. uri slavnostni govor, koncert, kegljanje na dobitke in šaljiva tombola. Dobitki so jako lepi. Vstopnina 30 kr. za osebo; čisti dohodek je namenjen društvenim potrebam. Predplačila se hvaležno vsprejemajo. Električna razsvetljava. Ob neugodnem vremenu v prostorih gosp. Gmeinerja. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

— **Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.** Dne 28. avgusta izročili so se porabi novi prostori bolnice usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu. Kakor znano, se je bolnica znatno razširila, tako da ima sedaj prostora za blizu 100 oseb.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je vložilo meseca avgusta 693 strank 429 918 gld. 31 kr., vzdignilo pa 599 strank 407.420 gld. 12 kr.

— **V mestno hranilnico v Novem mestu** je vložilo meseca avgusta 158 strank 51.447 K 20 vin., vzdignilo pa 133 strank 33.157 K 67 vin. Posojil se je izplačalo 10.900 K.

— **Sadna razstava združena s poskušnjo kranjskih vin,** katero priredi kmetijska, družba bo v prostorni Mayerjevi baraki na Kongresnem trgu.

— **Gasilno društvo v Bizaviku** priredi dne 11. septembra cesarsko slavnost.

— **Razstava slik.** Akademski slikar rojak Jožef Grm, ki je sedaj asistent slikarja Brožika v Pragi, razstavi v deželnem muzeju v Ljubljani kakih 40 slik.

— **Dobro kupčijo s hmeljem** imajo letos v Savinjski dolini na Štajarskem. Povpraševanje po hmelju je tako veliko, kakor že mnogo let ne. Prodaja se isti po 1 gld. 15 kr. do 1 gld. 40 kr. kg.

— **Pred tukajšnjim porotnim sodiščem** je bil obsojen 32letni sobni slikar Anton Velikanje iz Spod. Idrije na dve leti težke ječe zaradi hudodelstva posilstva. — Anton Garbas iz Bervac je dobil 4 leta ječe, ker je udaril 15letnega Jos. Ahlina s polenom tako po glavi, da je ta drugi dan umrl. — Dne 6. avgusta je bil 21letni delavec Franc Burger iz Zgornjih Pirnič pri Medvodah obsojen na smrt na vislicah, ker je ubil svojo mater. — Posestnik Andrej Markič iz Kranja, zatožen hudodelstva težke telesne poškodbe, je bil obtožbe oproščen.

— **Utonil** je dne 27. avgusta v Pivki pri Grobišču vojak Janez Fleischhacker od 47. polka, ko se je s tovariši kopal. Truplo so potegnili še-le čez nekaj ur iz vode.

— **Otrok rešil otroka** Ko so se dne 28. avgusta v Zg. Domžalah kopali otroci v ondotnem potoku, zginil je pod vodo 8letni Vincencij Pavlič in bi bil utonil, da ni 7letni Michael Tičar skočil za njim v vodo in ga rešil.

— **Strela** je udarila v zvonik podružne cerkve na Osolniku nad Soro. Zvonik je pogorel, cerkvena streha je ostala nepoškodovana.

— **Nesreča v rudniku.** Voda je zalila premogarski rudnik Kazimir pri Varšavi. V rudniku je bilo 400 rudarjev, od teh se jih je utopilo 300.

— **Bismarckovo premoženje.** Poroča se, da je zapustil Bismarckov oče majhno, a zelo zadolženo posestvo. L. 1866. pa se je izročila Bismarcku iz pruskega vojnega fonda dotacija 1,200 000 mark. S tem si je kupil grajščino Varzin. L. 1871. je dobil Bismarck drugo dotacijo: Saski les v Friedrichsrue, ki je bil cenjen že takrat na 6 milijonov mark; 14 let pozneje, za 70. rojstveni dan je bil „od naroda“ v dar Schönhausen, kupljen za 1,250 000 mark. To troje posestev je Bismarck tudi svojim otrokom zapustil. Prav toliko imetka pa je zapustil Bismarck v gotovini, katero si je pridobil zlasti po zaslugah Rothsehildovega agenta, Bleichröderja. Bleichröder je bil Bismarckov finančni zastopnik od l. 1857, zato pa je imel pristop vedno v kancelarjevo palačo. Smel je vstopiti tudi takrat, ko ni sicer smel priti blizu nihče. Bleichröderjevo imetje se je od l. 1866., ko je imel samo 3 milijone mark, doslej povečalo na 500—600 milijonov mark. Prav toliko pa je znašal tudi Bismarckov naloženi kapital. Koliko je mogel Bleichröder „pridelati“ z Bismarckovo pomočjo, kaže n. pr. slučaj, ko so padli nakrat ruski papirji, in ko so — po Bismarckovi volji — dobili zopet nakrat visoko vrednost. Bankir in kancelar sta hodila roko v roki, in milijoni so deževali v lepi slogi na oba.

— **Proti socijalnim demokratom v armadi** je izdalo nemško državno vojno ministerstvo sledeči ukaz: Podčastnikom in moštvo se službeno prepoveduje: 1. Vsako vdeleževanje pri zvezah, shodih, svečanostih in denarnih zbirkah, ako nimajo k temu posebnega službenega dovoljenja; 2. kazanje revolucionarnega ali socijalno-demokratskega mišljenja, zlasti z vzkliki, popevanjem ali podobnimi izjavami; 3. naročevanje in razširjevanje revolucionarnih in socijalno-demokratskih spisov, kakor tudi donajanje takih spisov v vojašnice in sploh službene prostore. Dalje se vsem, kateri so v aktivni vojski, službeno zapoveduje, da takoj službeno naznanijo, ako zvedo, da so revolucionarni in socijalno-demokratski spisi v vojašnicah ali drugih službenih prostorih. Te prepovedi in zapovedi veljajo tudi za tiste, ki pridejo k vojaškim vajam, in one, ki prihajajo že po prestani vojaški službi k nadzorovalnim vajam, v kolikor velja za nje vojaški kazenski zakon. V kljub vsej strogosti napram socijalnim demokratom, katere v Nemčiji tudi v privatnem življenju najprijadnejše priganjajo, širi se ondi socijalnodemokratska ideja kar najbolj more.

— **Bogati berač** je umrl v Parizu. Zval se je Libeau in je prodajal po ulicah svinčnike ter prosjačil. Ljudje so imeli usmiljenje ž njim in so mu dajali milodarov. Smrt ga je dohitela na ulici vsled solnčarice. Po smrti so našli v njegovem pasu, katerega je nosil na golem telesu, 300.000 frankov v bankovcih in vrednostnih papirjih.

— **Razglednice.** Koliko denarno vlogo igrajo v Avstriji sedaj toli moderne razglednice, je razvidno iz tabele poštne uprave, ki konstatira: l. 1896. se je prodalo dvakrajcarskih znamk 64,300.300; leta 1897. se jih je prodalo 80,701.000, v prvi polovici leta 1898. pa 45,941.000. Večina teh znamk se je seveda porabila za razglednice, kajti pred tem športom se je izdalo neprimerno majhno število dvakrajcarskih znamk, a več dopisnic.

— **Otrok brez rok in nog.** Pred 5 meseci se je rodil v Kladowu črevljarskemu mojstru Müggeju otrok brez rok in nog. Otrok je bil ženskega spola ter povsem normalno razvit. Zanj je izvedela „kraljica kač“, mis Salambo v Berlinu ter se pogodila s stariši, da ji odstopijo dete za pet let, ona pa jim plača 5000 mark. Minoli četrtek pa je otrok umrl.

— **Kuga v Indiji.** Ta strašna bolezen, ki se je pojavila pred dvema leti tudi v Bombayu, je najmočnejše razsajala v marcu in aprilu 1897 l. ter od novembra istega leta pa do marca t. l. Zadnja dva meseca je kuga znatno odjenjala, a sedaj se zopet širi. V prvi polovici tega meseca je bilo prigrajenih 2500 slučajev smrti vsled kuge. Tekom dveh let, ko je divjala kuga v Indiji, je umrlo na njej 100.000 oseb, ne da bi šteli mnogo zatajenih slučajev smrti. Od teh žrtev je umrlo v mestu Bambayu 28.000, v Scindu 70.000, v Pendžabu 20.000 oseb. Popolnoma ta bolezen v Indiji nikdar ne poneha.

— **Žalostna poroka.** V Herxheimu v Pftalzi na Nemškem se je pred kratkim poročil mlad par. Ko so svatje sedeli pri pojedini je treščilo v nje in strela je ubila nevesto in jednega svatov. Ženin je ohromel, drugi so bili le nezavestni.

— **Nesreča v Alpah.** V švicarskih Alpah se je mudil neki angleški inženir na počitnicah. Peed nekaj dnevi napotil se je z dvema hčerama in ednim sinom na neko goro. Vrnili se niso več. Dobili so ubite v nekem prepadu.

— **275 centov težak zvon** imajo v Erfurtu na Nemškem. Ker je kembelj, ki že 400 let bije ob edno in isto mesto zvona, to že močno obrabil, da je nevarnost, da se razpoči, bodo zvon zavrtili v drugo lego. To delo izvršuje 15 oseb skozi več dni.

— **Daljnogled za svetovno razstavo v Parizu.** Gosp. Gautier, znani izdelovalec avtronomičnih aparatov izdeluje za svetovno razstavo v Parizu l. 1900 daljnogled, ki bo 60 metrov dolg in katerega odprtina bo imela v premerju 1.25 metra. Izdelovalni stroški bodo znašali 1½ milijona frankov. Ta daljnogled bo povečal 6000krat in tudi 10.000krat, dočim doslej povečajo največji daljnogledi le 4000krat.

— **Nemški «Schulverein»,** ki ima dne 10. septembra v Karlovih Varih svoj občni zbor, je imel letos 204.622 gld. dohodkov. Lani je bilo 230.611 gld. dohodkov. Može pri vsej nemški navdušenosti korakajo nazaj. — Berolinski „nemški Schulverein“ je lani poslal v Avstrijo 50.000 mark podpore, večinoma za Češko in Moravsko (30.850 mark), potem na Tirolsko 8671 mark, v Galicijo in Bukovino 4618 mark, v ostale avstrijske dežele 2875 mark, na Ogersko in Sibirsko 2954 mark. Štipendij je (zlasti na Ogersko) izdal v znesku 5825 mark.

— **Praški župan** dr. Podlipny je minoli mesec praznoval 50letnico svojega rojstva. Čehi so priredili zaslužnemu rodoljubu lepe ovacije.

— **Oboroženi mir.** Da si naši čitatelji lažje predložijo važnost predloga ruskega carja za razoroženje, prinašamo tu statističen pregled o položaju današnjega oboroženega miru. Oborožene vojne ima Belgija 50.000; Danska 10.000; Nemčija 479.229, Francija 540.420; Grška 23.452; Velika Britanija in Irska 236.786; Italija 241.151; Nizozemska 26.972; Avstro-Ogerska 334.114; Portugalska 32.625; Rusija 893.900; Švedska 38.976; Norveška 19.700; Švica 268.554; Srbija 110.245; Španjolska 128.183 mož. Vzdrževanje te oborožene sile stane na leto vlado Avstro-Ogersko 160 milijonov gld.; na Nemškem 580 milijonov mark, Francozko 600 milijonov frankov, Rusko 284 milijonov rubljev in Italijo 330 milijonov lir.

— **Avstrijski Slovani v Ameriki.** Avstrijskih Slovanov se je ogromno izselilo v Ameriko. 1895 se jih je na-

štel nad 100.000. Imajo že mnoge lastne naselbine. Čeških rodbin živi v Chicago 8000, v Minesotti 3000, v Missouri 2000, v Nebraski 10.000, v New Yorku 100.000, v Ohio 21.000, v drugih državah v manjšem številu. S Kranjskega je kakih 50.000 oseb izselilo se v Severno Ameriko. V Brazilijo se je izselilo več nego 11.000 oseb iz Avstrije, med temi 5000 maloruskih in poljskih kmetov. Število poljskih izseljencev znaša v južni Ameriki do 20.000 oseb; v državi Parana živi nad 75.000 Poljakov. — V Argentini je kakih 25.000 avstr. izseljencev, največ dalmatinskih Hrvatov. V Ameriki izhaja 33 čeških časopisov. Čeških, poljskih in slovenskih društev je v St. Louisu 45. V Chicagu je 57 avstro-ogerskih društev, večinoma čeških in poljskih, 8 čeških, 10 poljskih cerkev in poljski narodni muzej.

— **Ruska himna** Letos je 65 let, kar je car Nikolaj I. proglasil Rusko himno v narodno. Skladatelj Lavov pripoveduje v svojih zapiskih, da mu je 1883 prof. Benkenorf, šef žandarmarije, rekel, da car obžaluje, da Rusi nimajo svoje himne, ter da zelo nerad sluša angleško, ki je nameščala ta nedostatek. Glasbenik je dolgo razmišljal, kako bi rešil težko nalogo, nekega večera se mu je hipoma rodila; napisal je naprev ter ga nesel k Žižkovu, da napiše besedilo. Ko jo je, prirejeno za zbor in orkester, igral pred carjem in njega rodbino, je carjev izredno ugajala, in daroval mu je zlato tobacnica z demaneti.

— **Število učiteljev v naši državi.** Ljudskih učiteljev je v tostranski državni polovici 66.000, v prekolitvavski pa 26.000, profesorjev na srednjih šolah je 5000+3200, na učiteljskih 1070+680, na vseučiliških 1630+580, na bogoslovnih zavodih 230+260, na različnih strokovnih učiliških 6370+1480. Skupno je v naši državi 112.500 učiteljev, na 397 stanovalcev torej 1 učitelj.

— **Mešani gozd.** Nedavno so mislili, da največ donšajo smrekovi gozdi. Skušnje so pa pokazale, da je mešani gozd, v katerem so smreke, jelke, mecesni in bukve, v mnogih ozirih boljši. Samo gledati je treba, da kake vrste dreves drugih ne zadušijo.

— **Šolstvo.** Najbolje je s šolstvom v Švici; tu pride na 315 preb. jedna šola, — najslabše v Bolgariji, kjer pride 1 šola šele na 2820 preb. — V drugih državah je to razmerje: Norveška 320, Švedska 440, Francoska 480, Italija 530, Španska 590, Grška 710, Danska 790, Nemška 890, (torej vendar v tem pregledu ni „najkulturnejša država na svetu“), Portugiška 910, Belgija 1020, Nizozemska 1005, Vel. Britanija 1260, Avstrija 1310, Romunija 1380, Rusija 2460, Srbsko 2510. Anafalbetov je na 1000 prebivalcev: na Srbskem 793, na Ruskem 708, v Italiji 396, na Grškem 300, na Avstrijskem 220, v Belgiji 144, na Francoskem 55, na Nizozemskem 50, v Švici 22, na Danskem 5, na Nemškem 2 in na Švedskem 1.

— **100.000 kron in 2krat po 25.000 kron** so glavni dobitki velike jubilejske-razstavne loterije, kateri bodo s le 20% odbitkom v gotovini izplačani. Mi opozorimo naše bralce, da bode posledno srečkanje nepriklicljivo dne 15. septembra t. l.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 31. avgusta 1898. Pšenica gl. 9.50 kr. rž gl. 7.20 kr., ječmen gl. 6.50 kr., oves gl. 6.60 kr. ajda gl. 10.50 kr., proso gl. 6.80 kr., turšica gl. 6.30 kr. leča gl. 12.— kr., grah gl. 12.— kr., fižol gl. 10.— kr. Vse cene veljajo za 100 kgr.)